

Vetrarferðamennska á Tröllaskaga

Möguleikar og mikilvægi

Bryndís Hrund Brynjólfssdóttir

Líf- og umhverfisvíssindadeild
Háskóli Íslands
2010

Vetrarferðamennska á Tröllaskaga

Möguleikar og mikilvægi

Bryndís Hrund Brynjólfssdóttir

10 eininga ritgerð sem er hluti af
Baccalaureus Scientiarum gráðu í ferðamálafræði

Leiðbeinandi
Edward H. Huijbens

Líf- og umhverfisvíssindadeild
Verkfræði- og náttúruvísindasvið
Háskóli Íslands
Reykjavík, maí 2010

Vetrarferðamennska á Tröllaskaga – Möguleikar og mikilvægi
10 eininga ritgerð sem er hluti af *Baccalaureus Scientiarum* gráðu í ferðamálafræði

Höfundarréttur © 2010 Bryndís Hrund Brynjólfssdóttir
Öll réttindi áskilin

Líf- og umhverfisvísindadeild
Verkfræði- og náttúrvísindasvið
Háskóli Íslands
Askja, Sturlugata 7
107 Reykjavík

Sími: 525 4000

Skráningarupplýsingar:
Bryndís Hrund Brynjólfssdóttir, 2010, *Vetrarferðamennska á Tröllaskaga – Möguleikar og mikilvægi*, BS ritgerð, Líf- og umhverfisvísindadeild, Háskóli Íslands, 91 bls.

Prentun: Háskólaprent
Reykjavík, maí 2010

Háskóli Íslands
Verkfræði- og raunvísindasvið

Yfirlýsing

Hér með lýsi ég því yfir að ritgerð þessi er samin af mér og að hún hefur hvorki að hluta né í heild verið lögð fram áður til hærri prófgráðu.

Bryndís Hrund Brynjólfssdóttir

Ágrip

Mikil aukning hefur verið á ferðalögum á Íslandi undanfarin ár. Áberandi er að flest þeirra eiga sér stað á háannatíma sumarsins. Tröllaskagi á Norðurlandi er snjóþungt svæði að vetrarlagi og þar eru uppbryggð skíðasvæði auk fjalllendis sem nýtt er til fjalla- og gönguskíðamennsku sem og vélsleðaaksturs. Í þessari ritgerð er vetrarferðamennska á svæðinu kortlögð og staða og möguleikar svæðisins í þeim málum kannaðir. Með því að byggja upp vetrarferðamennsku á Tröllaskaga er hægt að minnka árstíðasveiflur í ferðaþjónustu á svæðinu og hægt að lengja og styrkja skíðatímabilið með auknu snjóöryggi, en auk sterks skíðalands í háum fjöllum er snjóframleiðsla á skíðasvæðinu á Dalvík nauðsynleg til að viðhalds og lengingar tímabilsins. Ýmsar hugmyndir eru uppi um uppbryggingu á svæðinu og möguleikar til framtíðar því miklir ef rétt er farið að, fjárveitingar og skipulag eru þar mikilvæg atriði.

Abstract

Tourism has been growing at an increasingly rapid rate in Iceland in the last years. It is remarkable that most of the growth takes place in the high season; the summer. Tröllaskagi, or *Troll Peninsula* in the northern part of Iceland is an area with heavy snow in the winter time, where there are ski areas with ski lifts and also a big mountain area which is used for ski mountaineering, cross-country skiing and snowmobiling. In this study winter tourism in the area is mapped, the status of winter tourism in the Troll Peninsula is analysed as well as the potential of the area for further development in the future. By constructing and developing winter tourism in the Troll Peninsula it is possible to decrease tourism seasonality in the area, and the skiing season can be improved and prolonged by more snow reliability, but in addition to a strong ski area in the high mountains of the peninsula the snow production in the ski area of Dalvík is essential for preserving and prolonging the season. Several ideas have been put forth concerning the development of winter tourism in the area, and with the many possibilities the potential is good if well managed, but financial support and good planning is important.

Þakkarorð

Ég vil þakka viðmælendum mínum þeim Jökli Bergmann, Trausta Sveinssyni, Agli Rögnvaldssyni, Óskari Óskarssyni og Óla Hjálmar Ingólfssyni kærlega fyrir góðar viðtökur og einnig þeim sem aðstoðuðu mig með góðum upplýsingum. Einnig vil ég þakka leiðbeinanda mínum, Edward H. Huijbens, fyrir góða leiðsögn og gott viðmót.

Efnisyfirlit

Yfirlýsing	i
Ágrip.....	ii
Abstract	iii
Þakkarorð	iv
Efnisyfirlit	v
Myndir og töflur	vii
1 Inngangur	1
2 Áfangastaðurinn	Villa! Bókamerki ekki skilgreint. 3
2.1 Ferðaþjónustukerfi Gunn.....	4
2.1.1 Aðdráttarafl	4
2.1.2 Þjónusta	5
2.1.3 Samgöngur	7
2.1.4 Upplýsingar	7
2.1.5 Kynning.....	8
2.2 SVÓT greining áfangastaða	8
3 Árstíðabundin ferðaþjónusta	10
3.1 Árstíðabundnar sveiflur í ferðaþjónustu.....	10
3.2 Ástædur árstíðabundinna sveiflna	12
4 Vetrarferðamennska	15
4.1 Loftslagsbreytingar.....	16
4.2 Snjóframleiðsla og aðgerðir við loftslagsbreytingum	17
5 Tröllaskaginn.....	20
5.1 Vetrarferðamennska á Tröllaskaga.....	22
5.1.1 Skíðasvæðið í Skarðsdal, Siglufirði	23
5.1.2 Skíðasvæði Ólafsfjarðar	23
5.1.3 Skíðasvæðið á Dalvík	24
5.1.4 Bergmenn fjallaleiðsögumenn.....	24
5.1.5 Sportferðir	25
5.1.6 Fjallaskálar	25
5.1.7 Viðburðir	26
5.1.8 Aðilar utan Tröllaskagans	26
5.2 Veðurfar að vetrarlagi á Tröllaskaga.....	26
6 Aðferðafræði	29
6.1 Aðferðir	29
6.2 Gagnasöfnun og úrvinnsla.....	29
6.3 Pátttakendur.....	30
7 Niðurstöður.....	32

7.1 Áfangastaðurinn Tröllaskagi	32
7.1.1 Staða Tröllaskaga í vetrarferðamennsku og mikilvægi.....	32
7.1.2 Áfangastaðurinn	38
7.2 Árstíðasveiflur í ferðaþjónustu.....	42
7.3 Framtíðarmöguleikar.....	45
7.3.1 Uppbygging á skíðasvæðum	45
7.3.2 Uppbygging fjallaskála á Tröllaskaga.....	46
7.3.3 Útilífsmiðstöð á Klaufabrekkuðal	47
7.3.4 Uppbygging Tröllaskaga með Hlíðarfjall sem megináfangastað	48
8 Umræður og ályktanir	51
8.1 Vetraráfangastaðurinn Tröllaskagi	51
8.2 Vetrarferðamennska gegn árstíðasveiflum	53
8.3 Möguleikar til framtíðar	55
8.4 Staða og mikilvægi Tröllaskaga í vetrarferðamennsku	56
9 Lokaorð	59
Heimildaskrá	61
Viðauki 1 Listi yfir ferðaþjónustuaðila á utanverðum Tröllaskaga	68
Viðauki 2 Spurningarammi fyrir Egil Rögnvaldsson á Siglufirði.....	70
Viðauki 3 Spurningarammi fyrir Óskar Óskarsson á Dalvík	72
Viðauki 4 Spurningarammi fyrir Óla Hjálmar Ingólfsson á Ólafsfirði	74
Viðauki 5 Spurningarammi fyrir Jökul Bergmann.....	76
Viðauki 6 Spurningarammi fyrir Trausta Sveinsson.....	79

Myndir og töflur

Mynd 1 Meðalhitastig hvers vetrar 1990 – 2010 (Veðurstofa Íslands, 2010).....	27
Mynd 2 Meðalúrkoma hvers vetrar 1990 – 2009 (Veðurstofa Íslands, 2010).....	28
Mynd 3 Opnunardagar skíðasvæða á Tröllaskaga (heimildir frá viðmælendum).....	43
Mynd 4 Fjöldi gesta á skíðasvæðum á Tröllaskags (heimildir frá viðmælendum).....	45

Tafla 1 SVÓT greining fyrirtækja (Kotler & Armstrong, 2010).....	9
Tafla 2 Ástæður árstíðasveiflna (Baum & Hagen, 1999; Butler, 2001).....	13
Tafla 3 SVÓT greining Tröllaskaga sem vetraráfangastaður.....	37